

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119201132
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119201132.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek senátu JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. nad K., S. XXXX/XX, o zaplatenie 4 867,11 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 18Csp/13/2019 - 100 zo dňa 16. apríla 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 78,41 eur od 15.01.2019 do zaplatenia, p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky 5,9 % ročne zo sumy 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia, m e n í t a k, že žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi aj úrok 5,9 % ročne zo sumy 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia, najviac do sumy 784,45 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o trovách konania m e n í t a k, že žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 867,11 eur s úrokom 78,41 eur, úrokom z omeškania 2,78 eur a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia, poplatok za poistenie 4,28 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,60 % (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že na základe zmluvy o úvere č. 000000000401681 zo dňa 26.04.2017 poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 6.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 84 mesačných splátkach po 87,40 eur vždy k 10. dňu v mesiaci počnúc dňom 10.05.2017. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na deň 10.04.2024. Výška úrokovej sadzby bola stanovená na 5,9 % ročne a bola fixná, RPMN vo výške 6,15 %, priemerná RPMN 13,31 %, celková čiastka k zaplateniu v sume 7.341,60 eur. Strany si súčasne dojednali aj poistenie schopnosti splácania úveru, pričom poistné predstavovalo sumu 2,14 eur mesačne. Opakovaným upozornením zo dňa 10.10.2018 vyzval žalobca žalovanú na úhradu omeškaných splátok vo výške 91,47 eur a poplatku za upomienku vo výške 15 eur, celkovo teda vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 106,47 eur najneskôr do 15.10.2018. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 14.01.2019 vyzval žalobca žalovanú na

úhradu celého zostatku úveru vo výške 5.067,08 eur. Z prehľadu splácania úveru vyplýva, že žalovaná ku dňu predčasného zosplatnenia uhradila celkovo sumu 1.589,78 eur, z toho na úroky bola započítaná suma 477,15 eur, na istinu suma 1.078,39 eur a na poistné suma 34,24 eur. Zostatok istiny predstavoval sumu 4.921,61 eur. Po predčasnom zosplatnení žalovaná žalobcovi uhradila sumu 54,50 eur, ktorá bola započítaná na istinu. Z prepočtu úroku vyplýva, že žalovaná bola povinná uhradiť do zosplatnenia úveru úrok vo výške 555,56 eur, pričom uhradila sumu 477,15 eur. Zostatok nesplateného úroku predstavuje sumu 78,41 eur. Z prepočtu úroku z omeškania vyplýva, že žalovaná bola povinná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 2,78 eur, pričom neuhradila nič. Zostatok úroku z omeškania predstavuje sumu 2,78 eur. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 2, § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že žaloba podaná žalobcom je prevažne dôvodná. V súdnej veci sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko ide o taký typ zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, pretože táto bola už vopred pripravená, predtlačená. Dodávateľom v tomto prípade je žalobca, ktorý pri uzatváraní zmluvy vykonával svoju podnikateľskú činnosť a spotrebiteľom je žalovaná, ktorá pri uzatváraní zmluvy nevykonávala žiadnu obchodnú alebo inú činnosť. Predmetná zmluva bola uzavretá v predpísanej forme a obsahuje všetky zákonné náležitosti. Na základe zmluvy o úvere poskytol žalobca žalovanej úver, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach. Žalovaná si však svoju povinnosť vyplývajúcu jej zo zmluvy nesplnila, keď poskytnutý úver v zmysle zmluvy nesplácala. Žalovaná na istinu uhradila celkom sumu 1.132,89 eur, a preto je povinná zaplatiť žalobcovi zvyšok istiny vo výške 4.867,11 eur. Keďže s poskytnutím úveru sa viaže povinnosť zaplatiť i dojednané úroky, je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi aj úroky vyčíslené do mimoriadnej splatnosti úveru, a to vo výške 78,41 eur. Strany si tiež dojednali aj poistenie, ktoré žalovaná v sume 4,28 eur neuhradila, pričom jeho výška nebola zo strany žalovanej rozporovaná. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na úrok vo výške 5,9 % ročne zo sumy 4.921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4.867,11 eur od 17.01.2019 do zaplataenia. Keďže však žalobca zosplatnil celý dlh žalovanej, zastáva súd názor, že žalobcovi za nasledujúce obdobie po zosplatnení nárok na úroky nepatrí. Aplikčná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky a teda, či popri úroku z omeškania a iných sankciách tieto patria, už zaoberala. NS SR vo veci 4Obo 143/98 uviedol, že dohodnuté úroky z poskytovaných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Predčasnosť zosplatnenia úveru totiž predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozícii s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul na peňažné prostriedky u seba tieto užívať, niet dôvodu už na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov, inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa poprelí účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a požívať právnu ochranu. Súd preto žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal zaplataenia zmluvného úroku do zaplataenia, ako nedôvodnú zamietol. Keďže žalovaná žalobcovi predmetný úver riadne a včas nezaplatila, dostala sa do omeškania, v dôsledku čoho vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania ktoré mu súd prvej inštancie priznal vo výške 5 % ročne zo sumy 4.921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4.867,11 eur od 17.01.2019 do zaplataenia. Súčasne žalobcovi priznal aj úrok z omeškania vyčíslený do mimoriadneho zosplatnenie úveru vo výške 2,78 eur. Súd žalobcovi nepriznal úrok z omeškania z úrokov vyčíslených sumou 78,41 eur od 15.01.2019 do zaplataenia, nakoľko úroky predstavujú príslušenstvo pohľadávky rovnako ako úroky z omeškania. Príslušenstvo z príslušenstva však nie je možné požadovať; išlo by o tzv. anatocizmus, a preto súd aj v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania

rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP. V predmetnej veci mala každá zo strán úspech len čiastočný (žalobca mal úspech vo výške 93,8 % titulom nepriznaných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré súd vyčíslil ku dňu vyhlásenia rozhodnutia a takto stanovil pomer úspechu a neúspechu strán sporu, žalovaná mala úspech vo výške 6,2 %; rozdiel ich pomerných úspechov predstavuje 87,6 %). Úspešnejšou stranou bol žalobca, preto mu súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,6 %, pričom o ich konkrétnej výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Lehotu na splnenie povinnosti určil súd prvej inštancie podľa § 232 ods. 3 CSP, s tým, že uvedenú dobu považuje za primeranú s ohľadom na výšku plnenia. Pokiaľ žalovaná žiadala o možnosť splácať dlh v splátkach, nepreukázala dostatočným spôsobom svoje majetkové pomery, a preto súd prvej inštancie nemohol spravodlivo posúdiť dôvodnosť jej žiadosti.

3. Proti tomuto rozsudku v časti vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania (výroky II. a III.), podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Mal za to, že má nárok i na úrok z úveru po zosplatnení úveru, pričom poukázal na § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 13 ods. 3, § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zdôraznil, že úrok z úveru je nárok, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka. Výklad prezentovaný súdom prvej inštancie by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľ, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok, s ktorým názorom nemožno súhlasiť. Reštriktívne ustanovenia vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 55/1996 a ďalej na rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach podporujúce jeho právny názor. Pokiaľ ide o nárok veriteľa na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia uviedol, že zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúcu na zmluvný úrok, ktorá sa po zosplatnení dlhu nenavýšuje, a preto nejde ohľadom tohto nároku o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navýšovaniu nárokov veriteľov o príslušenstvo. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/78/2018 zo dňa 18.04.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/143/2017 zo dňa 19.04.2018, sp.zn. 19Co/142/2018 zo dňa 29.05.2019, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Cob/62/2007 zo dňa 27.03.2008, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/542/2016 zo dňa 13.06.2017 a ďalšie. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu. Uplatnil si nárok na trovy odvolacieho konania.

4. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

6. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

7. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 78,41 eur od 15.01.2019 do zaplatenia vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP a v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky 5,9 % ročne zo sumy 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania, je potrebné ho zmeniť podľa § 388 CSP.

8. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

10. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

13. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

14. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, pričom odvolateľ tento skutkový stav v odvolaní nenapáda.

16. Žalobca v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo z príslušenstva, čo je v rozpore s § 121 ods.3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

17. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje.

18. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník jednoznačne rozoznáva úroky a úroky z omeškania. Zmluvnými úrokmi pritom nazývame vopred dohodnutú odplatu za užívanie istiny, ktorá prichádza do úvahy len pri peňažných pohľadávkach. Úroky vo všeobecnosti predstavujú hodnotu peňazí, resp. stratu veriteľa v dôsledku zmeny hodnoty peňazí. Ich výška závisí v zásade od dohody zmluvných strán. Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Zákonná definícia príslušenstva pohľadávky, obsiahnutá v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy, vrátane zmluvy o úvere, pričom zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka ani Obchodného zákonníka nemožno vyvodiť právo veriteľa na príslušenstvo z príslušenstva.

19. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Českej republiky v rozsudku sp.zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.03.2004, ktorý pre blízkosť vtedajšej právnej úpravy nie je dôvod nezohľadniť. Podľa tohto rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky peňažný záväzkový právny vzťah môže byť buď vzťahom hlavným alebo vedľajším. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu určitej čiastky peňazí. Vedľajším peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva iba povinnosť uhradiť už dospelé úroky. Tým, že včas nezaplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Branie úrokov z úrokov bolo zapovedané už podľa tradícií rímskeho práva.

20. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 78,41 eur od 15.01.2019 do zaplatenia, potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

21. Žalobca ďalej v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého právo na riadny úrok z úveru má žalobca iba do zosplatenia istiny úveru. Súd prvej inštancie pritom vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/1998, publikovaného pod č R 59/98, podľa ktorého dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka).

22. Od rozhodnutia súdu prvej inštancie (02.03.2020) však došlo ku kvalitatívnemu posunu v rozhodovaní Najvyššieho súdu SR ako jednej z vyšších súdnych autorít, keď dňa 16.06.2020 bolo vydané uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/42/2020, zaoberajúceho sa priamo otázkou prípustnosti kumulácie úrokov z úveru po jeho predčasnom zosplatení a úrokov z omeškania v obdobnej právnej veci. Najvyšší súd potvrdil, že v rozhodovacej praxi odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatení úveru. Najvyšší súd SR pri riešení tejto otázky dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Najvyšší súd vychádzal z toho, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu (ako i v tomto súdenom prípade) je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), ktorý ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, vrátane riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods.6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere §497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ). Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplateniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatenie je inštitúci slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť

celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.

23. Vychádzajúc z uvedených záverov najvyššieho súdu, odvolací súd, odkloniac sa v ich svetle od svojej doterajšej rozhodovacej praxe, dospel k záveru, že i v súdnej veci, kde sa žalobca rovnako domáha svojich nárokov titulom zmluvy o úvere zo dňa 26.04.2017, ktorá má charakter zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zároveň charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z., je namieste konštatovať, že pokiaľ žalobca ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť daného úveru pre omeškanie na strane žalovanej ako dlžníka, patrí mu úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

24. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že zmluvou o úvere sa žalovaná zaviazala vrátiť veriteľovi poskytnutú istinu 6 000,- eur s 5,9 % ročným úrokom v 84 splátkach po 87,40 eur (t.j. sumu 7 341,60 eur). Keďže z obsahu zmluvy, prehľadu splácania úveru (č.l. 32 spisu), prepočtu zmluvných úrokov (č.l. 33 pv spisu) vyplýva, že každá dojednaná splátka pozostávala len zo splátky istiny a splátky úroku, možno vyvodíť, že dojednaný úrok do doby konečnej splatnosti úveru (10.04.2024) predstavoval sumu 1 341,60 eur. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalovaná do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (14.01.2019) v dôsledku jej omeškania uhradila na úrok z úveru spolu sumu 477,15 eur, hoci mala uhradiť sumu úroku 555,16 eur, a teda žalobcovi patrí do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru úrok 78,41 eur, ktorý mu súd prvej inštancie priznal výrokom I. rozsudku, ktorý nebol napadnutý odvolaním. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle vyššie popísaných právnych záverov patrí podľa § 497 v spojení s § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka žalobcovi naďalej úrok z úveru v zmluvne dojednanej sadzbe 5,9 % ročne, a to zo sumy dlžnej istiny 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 vo výške 1,59 eur a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia, avšak maximálne do výšky sumy 784,45 eur (celková suma dojednaných úrokov 1 341,60 eur mínus uhradené úroky do zosplatenia 477,15 eur mínus právoplatne priznané úroky do zosplatenia 78,4 eur mínus už priznané úroky od 15.01.2019 do 16.01.2019 v sume 1,59 eur).

25. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do nároku na úroky 5,9 % ročne zo sumy 4 921,61 eur od 15.01.2019 do 16.01.2019 a zo sumy 4 867,11 eur od 17.01.2019 do zaplatenia tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

26. Čo sa týka výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. V súdnej veci mal žalobca neúspech len čo do nepatrnej časti uplatnených úrokov z omeškania (5 % ročne zo sumy 78,41 eur od 15.01.2019, čo do dňa vyhlásenia tohto rozsudku predstavuje sumu 6,71 eur) a časti úrokov z úveru 5,9 % ročne z dlžnej sumy nad maximálnu výšku 784,45 eur, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).